

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku

COM(2005) 608 końcowy — 2005/0246 (COD)

(2006/C 309/05)

Dnia 17 stycznia 2006 r. Rada, działając na podstawie art. 95 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

Sekcja ds. Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 31 maja 2006 r. Sprawozdawcą był Umberto BURANI.

Na 428. sesji plenarnej w dniach 5 — 6 lipca 2006 r. (posiedzenie z dnia 5 lipca 2006 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny przyjął następującą opinię stosunkiem głosów 152 do 1, 3 osoby wstrzymały się od głosu:

1. Wprowadzenie: zasady leżące u podstaw nowego kodeksu

1.1 Jednym z priorytetów programu działania dla służb celnych we Wspólnocie (Customs 2007), zatwierdzonego przez Radę w 2002 r., jest pełna reforma obecnego Wspólnotowego kodeksu celnego [rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92], który stał się przestarzały w związku ze zmianami rynkowymi i technologicznymi, przyjęciem traktatów, a przede wszystkim rozszerzeniem UE.

1.2 Pomysł, aby zaproponować całkowicie zmieniony kodeks, wynika ze stwierdzenia, że poprzedni kodeks, który wciąż obowiązuje, „nie nadąża [...] ani za radykalnymi zmianami środowiska, w którym prowadzony jest handel międzynarodowy, [...] ani za zmianami w zakresie prac celnych”. Omawiany wniosek jest spójny z polityką wspólnotową, w szczególności z zasadami rynku wewnętrznego i ochrony konsumentów oraz ze strategią lizbońską, i stanowi podstawę późniejszych działań, których celem jest racjonalizacja systemów i procedur celnych oraz dostosowanie zasad zgodnie z tworzeniem wspólnych norm rządzących systemami informatycznymi państw członkowskich.

1.2.1 W opinii Komisji wszystkie te działania pozwolą wdrożyć wytyczne Rady w dziedzinie administracji on-line, przestrzegać zobowiązania do „lepszego stanowienia prawa” i zrealizować szereg konkretnych celów, między innymi zwiększyć bezpieczeństwo na granicach zewnętrznych, zmniejszyć ryzyko nadużyć i poprawić spójność z innymi obszarami polityki wspólnotowej, w szczególności z polityką podatkową.

1.3 Nowy kodeks wpisuje się w kontekst strategii lizbońskiej, której celem jest „uczynienie Europy bardziej atrakcyjnym miejscem do inwestowania i pracy”. Ponadto jest zgodny z propozycjami utworzenia uproszczonego środowiska administracyjnego (elektronicznego), przedstawionymi przez Komisję i zatwierdzonymi przez Radę w grudniu 2003 r. Zalecenie Rady przejawia się zresztą również w opracowanym równocześnie projekcie decyzji „w sprawie elektronicznego środowiska dla urzędów celnych i handlu” [COM(2005) 609 z 30 listopada 2005 r.], na temat którego Komitet wypowie się w oddzielnej opinii.

1.4 Innowacyjny charakter nowego kodeksu nie dotyczy tylko jego formy lub jego modernizacji. W rzeczywistości

wprowadzone zmiany na poziomie kierunków polityki celnej są o wiele bardziej istotne. W ciągu ostatnich dwudziestu lat rola służb celnych ewoluowała, pobieranie należności celnych zmniejsza się stopniowo na rzecz znacznego zwiększenia odpowiedzialności w zakresie stosowania środków pozataryfowych, zwłaszcza w dziedzinie bezpieczeństwa, kontroli nielegalnej imigracji, walki z podrabianymi towarami, praniem brudnych pieniędzy i handlem narkotykami, higieny, zdrowia, środowiska naturalnego i ochrony konsumentów, a także środków związanych z pobieraniem VAT i podatku akcyzowego. Jeżeli chodzi jednak o bezpieczeństwo, dokument Komisji nie określa wyraźnie dodatkowej roli służb celnych, to jest cennej pomocy w kontrolowaniu handlu bronią i walce z terroryzmem. Takie pominięcie znajduje odbicie w niedociągnięciach projektowych systemów informacji, które zostały przeanalizowane w pkt 3.1.3.1 poniżej.

1.5 Inną innowacją kodeksu jest przyjęcie z informatyzowanych procedur. W aktualnie obowiązującym kodeksie przewidziano takie procedury. Zostały one przyjęte w prawie wszystkich państwach członkowskich, lecz ich stosowanie nie jest obowiązkowe ani dla krajowych służb celnych, ani dla użytkowników. Natomiast nowy kodeks nakłada obowiązek stosowania procedur, co jest niezbędne do docelowego wyeliminowania obiegu dokumentów papierowych — realizowanej równocześnie inicjatywy, o której mowa w punkcie 1.3.

1.6 Opracowanie nowego kodeksu jest zgodne z kierunkami polityki obranymi przez Komisję i procedurami przewidzianymi w dziedzinie wykonalności, przejrzystości i oceny wpływu. Komitet wyraża zadowolenie, że przeprowadzono konsultacje z zainteresowanymi sektorami społeczeństwa obywatelskiego, które wydały w znacznej mierze przychylne opinie. O ile Komitet podziela opinię Komisji w kwestii przestrzegania podstaw prawnych oraz zasad pomocniczości i proporcjonalności, zastrzega sobie jednak prawo przedstawienia kilku uwag na temat oceny wpływu w dalszej części opinii.

1.7 Komisja zbadała cztery różne podejścia do tego zagadnienia, ostatecznie wybierając rozwiązanie, które przewiduje większe współdziałanie systemów informatycznych krajowych służb celnych. Zdaniem Komisji wybór ten uzasadnia konieczność poszanowania zasady pomocniczości oraz wyraźna

niechęć przyjęcia przez państwa członkowskie rozwiązania opartego na scentralizowanym systemie europejskim. Komitet przyjmuje do wiadomości ten narzucony wybór, niemniej podkreśla, iż ta ostatnia opcja byłaby bardziej niezawodna, prostsza i mniej uciążliwa dla użytkowników. Zasada pomocniczości funkcjonowałaby wtedy raczej na szczeblu europejskim niż krajowym.

2. Uwagi ogólne

2.1 W lutym 2004 r. Komitet sporządził opinię w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Celny (COM(2003) 452 — 2003/0167 COD) końcowy⁽¹⁾, który już wtedy proponował innowacje w dziedzinie wyeliminowania obiegu dokumentów papierowych i zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi. Komitet stwierdził z zadowoleniem, że przedstawione we wniosku zasady, które wówczas poparł, zostały utrzymane w analizowanym wniosku i przejawiają się w konkretnych przepisach ponownie — generalnie rzecz ujmując — znajdujących przychylność EKES-u.

2.2 Wszystkie nowe przepisy poświęcają większą uwagę prawom i obowiązkom podmiotów gospodarczych, co znajduje między innymi odzwierciedlenie w szeregu regulacji, które uwzględniają — w razie potrzeby — ewentualne szkody, które procedury mogą spowodować. Dowodem tego podejścia jest zarówno uproszczenie przepisów, jak i połączenie operacji celnych, które z trzynastu (obecnie) zostały zredukowane do trzech (przywóz, wywóz i operacje specjalne). Ponadto dwie trzecie artykułów obowiązującego kodeksu poddano zabiegom redakcyjnym prowadzącym do ich zmiany, harmonizacji lub przeniesienia do przepisów wykonawczych, w wyniku czego ich liczba zmniejszyła się z 258 do 200.

2.2.1 Komitet przyznaje, że Komisja wykonała subtelne i trudne zadanie, zgodnie z ogólnymi regułami jednolitego rynku i przy głębokim poszanowaniu praw i potrzeb podmiotów gospodarczych. Należy jednak zauważyć, że brak rozporządzenia wykonawczego, którego sporządzenie należy zresztą do kompetencji Komisji, pozostawia obecnie miejsce na obawy dotyczące różnych zasad. Komitet chciałby, aby nowe rozporządzenie wykonawcze zostało szybko opracowane i przyjęte.

3. Uwagi szczegółowe

3.1 Tytuł I: Przepisy ogólne

3.1.1 Art. 3 wyszczególnia terytoria krajowe, które wchodzi w skład obszaru celnego Wspólnoty. Artykuł nie wymaga żadnych szczególnych uwag, z wyjątkiem braku pewności wynikającego z ust. 3, który stanowi, że „niektóre przepisy prawa celnego mogą być stosowane poza obszarem celnym Wspólnoty w ramach przepisów szczególnych lub umów międzynarodowych”. Bezpieczeństwo prawne wyklucza możliwość powoływania się w akcie prawnym na „niektóre przepisy” bez sprecyzowania w tekście lub załączniku, o jakie przepisy chodzi. Ze względów prawnych, lecz również z powodu przejrzystości, należy bezwzględnie wyraźnie i szczegółowo określić terytoria i przepisy, które prawodawca miał na myśli. Nierzadko wyjątki i odstępstwa przyznane przy różnych okaz-

jach i w różny sposób umykają obywatelom, lecz również ekspertom: takie wyjątki i odstępstwa są często przyczyną prawdziwego zakłócania konkurencji, czasem nawet w ujęciu długoterminowym.

3.1.2 Generalnie rzecz ujmując, wymiana i ochrona danych i informacji (art. 5,6 i 7) nie wymaga żadnych szczególnych uwag w zakresie, w jakim proponowany akt prawny wpisuje się w ramy ochrony prywatności obywateli i poufności handlowej, gwarantowanych zazwyczaj przez administrację publiczną. Komitet pochwała w szczególności przepisy art. 8, zgodnie z którym administracja celna ma obowiązek udzielać informacji dotyczących stosowania przepisów prawa celnego i promować przejrzystość przez bezpłatne udostępnianie podmiotom gospodarczym — za pośrednictwem internetu — aktów prawnych, decyzji administracyjnych i formularzy wniosków.

3.1.2.1 Natomiast art. 5 ust. 1, który nakłada obowiązek przyjęcia procedur elektronicznych w odniesieniu do wszelkiej wymiany danych, dokumentów, decyzji lub powiadomień między podmiotami gospodarczymi a administracją celną, wymaga szczególnej uwagi. Przepis, który nie budzi zastrzeżeń w przypadku przedsiębiorstw lub podmiotów zawodowych, może prowadzić do powstania trudności, jeżeli importer (lub rzadziej eksporter) niekoniecznie jest „podmiotem gospodarczym”, lecz osobą fizyczną. W sytuacji gdy wielkość towarów zakupionych przez internet lub na odległość w państwach trzecich stale wzrasta, problemu tego nie można uznać za drugorzędny. Komitet przyjmuje do wiadomości fakt, że sprawa ta jest obecnie rozpatrywana w ramach procedury komitologii i sugeruje, by osoby fizyczne zostały wyraźnie włączone do grupy osób upoważnionych do składania deklaracji skróconych na podstawie art. 93. Należałoby ponadto zmienić przepisy art. 94, który przewiduje, że organy celne mogą przyjąć skrócone deklaracje przywozowe w wersji papierowej wyłącznie w wyjątkowych okolicznościach. Alternatywnie lub dodatkowo można by zastanowić się nad rozszerzeniem na osoby fizyczne prawa do sporadycznego składania zgłoszenia uproszczonego (w wersji papierowej), jakie przewiduje art. 127.

3.1.2.2 Jeżeli chodzi o kwestie informatyczne, lecz w ujęciu bardziej ogólnym, Komitet zwraca uwagę na wysokie koszty nowej, zintegrowanej procedury informatycznej, które trzeba pokryć w krótkim terminie, podczas gdy istotna część korzyści (zwłaszcza o charakterze jakościowym) będzie widoczna dopiero w perspektywie średnio- lub długoterminowej. Już teraz wydaje się, że niektóre państwa członkowskie wyrażają zaniepokojenie zarówno kosztami, jak i obowiązkiem przestrzegania terminów wdrożenia nowych systemów; inne — zwłaszcza kraje najbardziej zaawansowane pod względem technologii informatycznych — uważają za kosztowne przedsięwzięcie polegające na zmianie niedawno wprowadzonych systemów w celu ich dostosowania do wspólnego systemu. Komitet rozumie te obawy, których Komisja nie może ignorować, lecz wyraża opinię, że interes Europy leży w posiadaniu skutecznego i nowoczesnego systemu celnego, wartego pewnych poświęceń indywidualnych, które zostaną ewentualnie zrekomensowane przez pomoc w postaci środków, ograniczoną do konkretnych sytuacji i o należycie udokumentowanej konieczności.

⁽¹⁾ Dz.U. C 110 z 30.4.2004 (brak urzędowej wersji polskiej).

3.1.3 Art. 10 zobowiązuje państwa członkowskie do współpracy z Komisją, mającej „na celu rozwijanie, utrzymywanie i stosowanie elektronicznego systemu wspólnej rejestracji i przechowywania danych” wszystkich podmiotów i przyznanymi pozwoleń. Wątpliwości, które budzi charakter i funkcjonowanie systemu, rozwiewa art. 194: każde państwo członkowskie utrzymuje własny system informacji i zapewnia jego interoperacyjność z systemami pozostałych państw członkowskich na podstawie zasad i norm wyznaczonych przez Komisję, którą wspomaga Komitet Kodeksu Celnego. Data wejścia w życie systemu została wyznaczona na 30 czerwca 2009 r. W opinii EKES-u po zapewnieniu interoperacyjności system oparty na krajowych bazach danych, które wymieniają wzajemnie informacje i aktualne wiadomości, może być nie tylko trudny do zarządzania, lecz również kosztowny. Ponadto jest raczej mało prawdopodobne, aby taki system mógł być wdrożony w przewidzianym terminie. W swojej ocenie oddziaływania Komisja szacuje dodatkowy koszt wdrożenia systemu na 40 — 50 mln euro rocznie, przy czym jest to kwota, którą wielu ekspertów uznaje za optymistyczną.

3.1.3.1 Wspomniany system zawiera jednak oczywisty i zasadniczy mankament na poziomie projektu lub — co najmniej — jego sformułowania. W istocie nie wspomniano o sformalizowanej możliwości dostępu do systemów informatycznych organów odpowiedzialnych za walkę z terroryzmem i przestępczością zorganizowaną, naturalnie w poszanowaniu norm ochrony życia prywatnego i działalności produkcyjnej. Komitet przy wielu różnych okazjach uwypuklał ten aspekt. Od wielu lat Rada kładzie nacisk na konieczność współpracy między różnymi organami, to jest policją kryminalną i finansową, służbami celnymi, wywiadem, OLAF-em i Europolem, niestety dotychczas bez większych rezultatów.

3.1.4 Art. 11 dotyczący przedstawiciela przed organami celnymi ma szczególne znaczenie. W rzeczywistości przewiduje on, że przedstawiciel może dokonywać „wszelkich czynności i formalności przewidzianych w przepisach prawa celnego” na podstawie udzielonego mandatu, w imieniu i na rzecz podmiotu gospodarczego (przedstawicielstwo bezpośrednie) lub we własnym imieniu (przedstawicielstwo pośrednie). Zgodnie z ust. 2 przedstawiciel musi mieć siedzibę na obszarze celnym Wspólnoty (żadne inne szczegóły nie zostały podane). EKES zauważa jednak, że w uzasadnieniu Komisja stwierdziła, co następuje: „Przepisy dotyczące przedstawicieli zostały zmienione, a poprzednie ograniczenia uchylone, ponieważ nie są zgodne ani z systemem elektronicznym, ani z zasadami rynku wewnętrznego”. Z powyższego stwierdzenia należy wnioskować, że przedstawiciel celny posiada wyłączne uprawnienie (paszport wspólnotowy) do prowadzenia działalności na całym terytorium Wspólnoty i w imieniu dowolnego podmiotu, bez względu na miejsce jego siedziby. Komitet uważa, że należałoby przeformułować ten artykuł, aby nadać mu bardziej precyzyjne brzmienie, być może poprzez odniesienie do odrębnych przepisów dotyczących zasad sporządzania rejestru, wykazu lub innego dokumentu, na zasadzie podobieństwa do rozwiązań przewidzianych w stosunku do upoważnionego podmiotu gospodarczego, o którym mowa w pkt 3.1.5.

3.1.5 Inny interesujący przypadek dotyczy upoważnionego podmiotu gospodarczego (art. 4 i 13-16). W praktyce chodzi o przedsiębiorstwo (rzadziej o osobę fizyczną), które udziela

gwarancji wiarygodności, wypłacalności i konkretnych kompetencji. Dzięki nim może zostać zatwierdzone w organach celnych państw członkowskich, aby korzystać z niektórych ułatwień dotyczących procedur i kontroli celnych. Zgodnie ze wspomnianym art. 196 Komisja zastrzega sobie prawo do sprecyzowania zasad przyznawania statusu upoważnionego podmiotu gospodarczego. Komitet zapoznał się z tymi przepisami, które zapewne zmierzają do ułatwienia handlu międzynarodowego i tworzenia klimatu sprzyjającego wymianie handlowej, lecz chciałby zwrócić uwagę, że istotną rolę w tej dziedzinie będą odgrywały warunki przyznawania statusu i zasady zmierzające do zapobiegania ewentualnym nadużyciom. Ponadto przepisy nie precyzują, czy upoważnionemu podmiotowi gospodarczemu przyznany zostanie „paszport europejski”.

3.1.6 Przepisy art. 22 stanowią przełomowy krok w kierunku harmonizacji systemów celnych w zakresie, w jakim zobowiązują państwa członkowskie — nawet jeśli w sposób raczej luźny — do przyjęcia sankcji administracyjnych i karnych w przypadku naruszenia przepisów wspólnotowego prawa celnego. Komitet zgadza się oczywiście z koniecznością harmonizacji przepisów w tej delikatnej dziedzinie, lecz zastanawia się, w jaki sposób państwa członkowskie przyjmą próbę narzucenia zasad lub kierunków postępowania w sprawach karnych, to jest dziedzinie, w której można spodziewać się sprzeciwów lub co najmniej zastrzeżeń.

3.1.7 Art. 24, 25 i 26 dotyczą odwołań administracyjnych (art. 23 wyklucza odwołania od decyzji wydanych przez organy wymiaru sprawiedliwości), które mogą być składane zgodnie z dwuetapową procedurą: w pierwszej instancji przed organami celnymi, a następnie przed wyższą instancją, którą może być organ wymiaru sprawiedliwości lub inny organ. Jeżeli chodzi o sankcje, stosuje się ogólną zasadę *solve et repete*, z wyjątkiem sytuacji, w których organy celne uznają, że osoba składająca odwołanie może ponieść „nieodwracalną szkodę” w wyniku nałożonego środka. EKES z zadowoleniem przyjmuje ten przepis, który uwzględni interesy obywateli.

3.1.8 Art. 27 daje organom celnym możliwość przeprowadzenia wszelkich kontroli fizycznych, administracyjnych, księgowych lub statystycznych. Przewiduje ponadto wprowadzenie elektronicznego systemu zarządzania ryzykiem, który ma na celu „identyfikację i ocenę ryzyka oraz podjęcie niezbędnych środków zapobiegawczych”. System, który powinien zostać wprowadzony przez państwa członkowskie we współpracy z Komisją do dnia 30 czerwca 2009 r., będzie również regulowany zasadami, które Komisja wyznaczy na podstawie art. 196. Komitet pochwala jednak tę inicjatywę i wyraża nadzieję, że Komisja przeprowadziła konsultacje ze wszystkimi państwami członkowskimi i otrzymała potwierdzenie zamiaru wdrożenia systemu, który będzie prawdopodobnie kosztowny i trudny w zarządzaniu.

3.1.9 Art. 30 zwalnia z formalności i kontroli celnych bagaż podręczny i bagaż rejestrowany osób odbywających lot wewnątrzwspólnotowy lub przekraczających morze wewnątrz Wspólnoty, bez uszczerbku dla kontroli bezpieczeństwa i kontroli związanych z zakazami lub ograniczeniami wprowadzonymi przez państwa członkowskie. Jest to równoznaczne ze stwierdzeniem, że wyjątki obowiązują jedynie w krajach, które

nie wprowadziły zakazów lub ograniczeń. Zważywszy, że ograniczenia istnieją zawsze i wszędzie, chociażby w przypadku towarów podlegających podatkowi akcyzowemu, w praktyce ogólna zasada jest pozbawiona sensu, a służby celne mogą kontrolować bagaże w dowolnym momencie, bez względu na fakt, czy chodzi o bagaże podręczne, czy bagaże rejestrowane.

4. Tytuły II — VIII: Formalności i procedury celne

4.1 Tytuły II — VIII dotyczą formalności i procedur celnych. W znacznym stopniu powielają one treść obowiązującego obecnie kodeksu. Komitet nie ma zamiaru przeprowadzać szczegółowej analizy tych kwestii, które były szeroko dyskutowane podczas konsultacji z zainteresowanymi stronami przed opracowaniem tekstu. Ograniczy się zatem do skomentowania kilku artykułów o szczególnym znaczeniu.

4.2 Art. 55 stanowi, że dług celny powstaje również w przypadku kontrabandy lub nieregularnego przywozu (określonych jako przywóz lub wywóz „towarów będących przedmiotem zakazu lub ograniczenia w przywozie lub wywozie”): cło jest jednak należne, bez uszczerbku dla stosowania innych środków karnych lub administracyjnych. Niemniej jednak dług celny nie powstaje w przypadku przywozu fałszywej waluty i narkotyków poza obiegiem. Przepływ tego rodzaju towarów podlega oczywiście prawu karnemu z wyjątkiem przypadków, w których prawo państwa członkowskiego przewiduje, że należności celne muszą być podstawą naliczenia kar pieniężnych. Pomimo wyraźnej przeciwnej opinii Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, Komitet nie sądzi, że administracja celna musi pozbawiać się legalnego dochodu i odstępować od naliczania należności celnej — bez względu na sankcje administracyjne i karne — co najmniej w przypadku narkotyków przez ustalenie ich wartości w stosunku do ceny rynkowej. Chociaż przywóz narkotyków jest czynem przestępczym, nie zmienia to faktu, że chodzi jednak o przywóz (nielegalny). Innymi słowy Komitet rozumie wyjątek dotyczący fałszywych walut w przeciwieństwie do wyjątku dotyczącego narkotyków.

4.3 Na podstawie art. 61 organy celne mogą udzielić podmiotowi gospodarczemu zgody na złożenie generalnej gwarancji w celu zabezpieczenia spłaty długów celnych. Ponadto art. 64 stanowi, że jedną z dopuszczalnych form gwarancji jest zobowiązanie wydane przez gwaranta, a art. 66 precyzuje, że gwarantem może być „bank lub inna uznana urzędowo instytucja finansowa akredytowana we Wspólnocie”. Przepis ten jest ważny, gdyż uznaje, że każdy bank lub każda instytucja finansowa z dowolnego państwa członkowskiego może przedstawić ważną gwarancję organom celnym innego państwa członkowskiego. Chodzi o ważną zasadę, która już obowiązuje, lecz której zastosowanie jest często utrudniane przez służby celne różnych krajów. Pozostaje jednak niejasne, co Komisja rozumie przez określenie „uznany urzędowo, akredytowany we Wspólnocie”, które w opinii Komitetu jest pleonazmem wprowadzającym jedynie zamieszanie. Banki i instytucje finansowe z siedzibą we Wspólnocie posiadają już „paszport europejski” i żadne dodatkowe sprecyzowanie nie jest potrzebne.

4.4 Pozostając przy gwarancjach, art. 83 przewiduje, że Komisja może przyjąć szczególną procedurę w celu zabezpieczenia spłaty przez gwarantów, zgodnie z procedurą przewidzianą w art. 196. Tekst nie zawiera jednak żadnych informacji na temat treści i zakresu tej szczególnej procedury. Jeżeli należy przez to rozumieć wnioski o dokonanie spłaty przez gwaranta „na pierwsze żądanie”, z pewnością nie chodzi o nic nowego w zakresie, w jakim ten rodzaj gwarancji już istnieje i został określony w innych przepisach (na przykład w rozporządzeniu UE o rachunkowości). Jeżeli natomiast chodzi o inne formuły, warto je sprecyzować, zważywszy, że koszt gwarancji różni się w zależności od ryzyka i zasad wymagalności zabezpieczenia od gwaranta.

4.5 Artykuł 83 przewiduje ponadto, że od długu celnego naliczane są odsetki za okres od terminu wymagalności do daty realizacji płatności. Art. 84 rozważa przypadek odwrotny, mianowicie gdy to organy celne mają dług wobec importera lub eksportera. W tym wypadku przepis wyraźnie mówi, że nie wymagane są żadne odsetki za pierwsze trzy miesiące. Komitet zaznacza z emfazą tę ewidentną i niedopuszczalną rozbieżność w traktowaniu władz publicznych i obywateli.

5. Tytuł IX: Komitet Kodeksu Celnego i przepisy końcowe

5.1 Przepisy tego tytułu mają zasadnicze znaczenie dla zrozumienia struktury kodeksu i jego zakresu. Kluczowym elementem jest art. 196, który przewiduje, że w kwestiach związanych ze stosowaniem prawa Komisję wspiera Komitet Kodeksu Celnego, zwany dalej „Komitetem”, który działa na podstawie „art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów art. 8 tej decyzji”. W praktyce oznacza to, że Komisja może podjąć decyzję we wszystkich kwestiach objętych kodeksem celnym, nawet jeżeli wspomaga ją w tym Komitet, co jest zgodne z normalną procedurą wspólnotową. O ile EKES nie ma żadnych obiekcji w tym względzie, wyraża jednak nadzieję, że zasady, które zostaną przyjęte, będą uwzględniać potrzeby użytkowników i będą dostatecznie elastyczne, aby mogły być w odpowiednim czasie dostosowane do postępu w dziedzinie techniki, technologii i celów handlowych.

5.2 Na mocy uprawnień przydzielonych na podstawie wcześniej wspomnianego art. 196 Komisja może (art. 194) przyjmować środki określające:

- zasady i standardy interoperacyjności dla systemów celnych,
- „przypadki oraz warunki wydawania przez Komisję decyzji z wnioskiem do państw członkowskich o zmianę lub cofnięcie decyzji”,
- „wszelkie inne środki wykonawcze tam gdzie zachodzi taka potrzeba, w tym w przypadkach gdy Wspólnota wypełnia zobowiązania i obowiązki wynikające z porozumień międzynarodowych, które wymagają dostosowania przepisów Kodeksu”.

5.2.1 Uprawnienia Komisji są zatem dość szerokie i obejmują między innymi możliwość określania (tiret drugie) przypadków i warunków, w których Komisja może nałożyć na państwa członkowskie obowiązek cofnięcia lub zmiany decyzji. Komitet odnotowuje, że o ile w przypadkach przewidzianych w tiret pierwszym i trzecim Komisja pełni swoją instytucjonalną funkcję związaną z koordynacją i wykonywaniem decyzji podjętych lub zatwierdzonych przez Radę, tiret drugie nadaje jej uprawnienia, których zwyczajowo nie posiada, nawet jeżeli są one uzasadnione okolicznościami i nie budzą żadnej krytyki ze strony Komitetu.

5.2.2 Komitet ogólnie wskazuje, że decyzja o przeprowadzeniu kontroli jakichkolwiek operacji realizowanych przez

obywateli — w tym transakcji handlowych i operacji celnych — ma wpływ na swobodny handel i wynika z wyborów politycznych popieranym przez UE i państwa członkowskie w ramach ich odnośnych kompetencji. Komisja oczywiście wykonuje te decyzje.

5.2.3. Komitet pragnie, aby reforma podjęta w sprawach celnych nie burzyła niezbędnej równowagi między swobodą handlu a bezpieczeństwem użytkowników i konsumentów końcowych oraz żeby była przeprowadzana z należnym poszanowaniem profesjonalizmu służb celnych i osób zatrudnionych przez importerów i eksporterów.

Bruksela, 5 lipca 2006 r.

Przewodnicząca
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Anne-Marie SIGMUND

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie Białej księgi na temat polityki w dziedzinie usług finansowych na lata 2005-2010

COM(2005) 629 wersja ostateczna

(2006/C 309/06)

Dnia 1 grudnia 2005 r. Komisja, działając na podstawie art. 262 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie *Białej księgi na temat polityki w dziedzinie usług finansowych na lata 2005-2010*

Sekcja ds. Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 31 maja 2006 r. Sprawozdawcą był Edgardo Maria IOZIA.

Na 428. sesji plenarnej w dniach 5-6 lipca 2006 r. (posiedzenie z dnia 5 lipca 2006 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny, stosunkiem głosów 152 do 1 — 9 osób wstrzymało się od głosu — przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i propozycje

1.1 EKES popiera propozycję Komisji, która zamierza poświęcić przyszłe pięć lat na „dynamiczne ujednoczenie” sektora usług finansowych poprzez stosowanie i wzmocnienie obowiązującego prawodawstwa i jednocześnie unikanie nakładania się na siebie zbyt dużej liczby przepisów wykonawczych (*gold-plating*) oraz poszanowanie ducha strategii lizbońskiej i specyfiki europejskiego modelu społecznego.

1.2 Komitet jest również zdania, że uważna analiza roli i działalności organów kontrolnych ma zasadnicze znaczenie, gdyż zachęca do jak największego stopnia koordynacji, zgodnie z postanowieniami dotyczącymi komitetów na poziomie 3. w ramach procesu Lamfalussy'ego.

1.2.1 EKES uważa, że w obecnej sytuacji przedwcześnie byłoby powoływać jeden europejski organ kontroli, który mógłby w przyszłości sprzyjać integracji rynków; niemniej jednak zdaniem Komitetu warto obecnie zasugerować władzom

europejskim wyznaczenie głównego organu kontroli, mianowicie organu kraju siedziby spółki macierzystej, który byłby również odpowiedzialny za kierowanie działaniami oddziałów i spółek kontrolowanych w pozostałych państwach Unii. Korzyści takiego rozwiązania dla przedsiębiorstw działających w skali ogólnoeuropejskiej i dla konsumentów byłyby oczywiste.

1.3 Dzięki większej skuteczności transakcji finansowych operacje finansowe zajmują coraz bardziej istotne miejsce w gospodarce (chodzi o zjawisko coraz bardziej finansowego charakteru gospodarki). Zjawisko to przejawia się w dużym potencjale rozwoju gospodarczego i zatrudnienia w sektorze finansowym, ale może wywołać negatywne konsekwencje dla całościowo pojętej gospodarki. Istotna rola rynków giełdowych napędzanych przez kryterium „wartości dla akcjonariuszy” (*shareholder value*) może kolidować ze strategiami przemysłowymi. Presja handlowa i finansowa spoczywająca na